LLEI 2/2015, DE 27 DE FEBRER, DE RÈGIM SANCIONADOR EN MATÈRIA D'ACTIVITATS MARÍTIMES, NÀUTIQUES I SUBAQUÀTIQUES (ESPORTIVES I RECREATIVES) A LES ILLES BALEARS[1]

(BOIB núm. 33, de 7 de març de 2015)

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

Mitjançant el Reial decret 102/1996, de 26 de gener, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Administració de l'Estat a la comunitat autònoma de les Illes Balears, es van traslladar a aquesta les competències en matèria d'ensenyaments esportius nàutics i subaquàtics.

Mitjançant el Decret 35/1996, de 7 de març, la comunitat autònoma de les Illes Balears va assumir aquestes competències.

L'Estatut d'Autonomia, després de la modificació feta per la Llei Orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, va atorgar a la comunitat autònoma de les Illes Balears competència exclusiva en matèria de turisme (article 30.11: Turisme. Ordenació i planificació del sector turístic) i en matèria d'esport i lleure (article 30.12: Foment, planificació i coordinació de les activitats esportives i de lleure).

L'article 30.6 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears estableix també la competència exclusiva en matèria de transport marítim exclusivament entre ports o punts de la comunitat autònoma sense connexió amb altres ports o punts d'altres àmbits territorials.

Així, en totes aquestes matèries relacionades amb l'activitat marítima, la nàutica recreativa i les activitats subaquàtiques de caràcter recreatiu s'exerceix una competència de control i autorització, si bé la normativa sobre això està disseminada en diferents normes d'una manera no sempre clara.

Per tot això aquesta llei pretén unificar en un sol text legal el règim sancionador aplicable a aquestes activitats, competència de la comunitat autònoma, i aconseguir així un marc normatiu que garanteixi el control de l'exercici de les esmentades activitats i que permeti superar un règim sancionador anterior establert de manera parcial en lleis de mesures d'acompanyament dels pressupostos de la comunitat autònoma i en el text refós de la Llei de ports de l'Estat i de la marina mercant, no sempre amb una tipificació adequada a les matèries objecte d'aquesta llei.

Article 1. Objecte

Aquesta llei té per objecte regular l'exercici de la potestat sancionadora en les matèries relacionades amb les activitats marítimes i amb les activitats nàutiques

[1] Aquesta Llei ha estat afectada pel Decret llei 8/2020, de 13 de maig, de mesures urgents i extraordinàries per a l'impuls de l'activitat econòmica i la simplificació administrativa en l'àmbit de les administracions públiques de les Illes Balears per pal·liar els efectes de la crisi ocasionada per la COVID-19 (BOIB ext. núm. 84, de 15 de maig de 2020) i per la Llei 2/2020, de 15 d'octubre, de mesures urgents i extraordinàries per a l'impuls de l'activitat econòmica i la simplificació administrativa en l'àmbit de les administracions públiques de les Illes Balears per pal·liar els efectes de la crisi ocasionada per la COVID-19 (BOIB núm. 180, de 20 d'octubre de 2020).

recreatives i subaquàtiques (esportives i recreatives), competència de la comunitat autònoma, que no disposen d'un règim sancionador específic a cap altra norma.

Així, se sotmeten a aquest règim sancionador les activitats d'escoles nàutiques esportives, les de les escoles de navegació que fan ensenyaments per a l'obtenció de titulacions nàutiques d'esbarjo, les de lloguer d'embarcacions i centres d'arrendament de motos nàutiques per dies, les dels centres lucratius de piragüisme i les que fan referència al busseig recreatiu.

Article 2. Potestat sancionadora[2]

La potestat sancionadora en les matèries objecte d'aquesta Llei correspon a l'administració i a l'òrgan competent en matèria marítima i d'activitats nàutiques i subaquàtiques (esportives i recreatives), que l'ha d'exercir d'acord amb aquesta llei i amb la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

Article 3. Infraccions administratives

1. Les infraccions en matèria marítima i en matèria d'activitats nàutiques i subaquàtiques (esportives i recreatives) poden ser qualificades com lleus, greus i molt greus.

2. Són infraccions lleus les següents:

En matèria d'arrendament d'embarcacions d'esbarjo:

a) L'activitat d'arrendament d'embarcacions d'esbarjo sense haver efectuat la declaració responsable o sense autorització en el cas que es compleixin els requisits que la normativa vigent estableix per a la realització de l'activitat.[3]
b) No portar a bord una còpia de la declaració responsable o autorització o no mostrar-la, en el cas que es porti a bord, al funcionari inspector o l'autoritat que la sol·liciti.[4]
c) No tenir actualitzades les dades contingudes en la declaració responsable o les contingudes en l'autorització administrativa.
d) Incomplir el deure d'informar l'administració competent.
e) Que es faci difusió per arrendar i/o oferir per arrendar embarcacions per a les quals no s'ha presentat la declaració responsable preceptiva.[5]
f) [6]Que en els anuncis d'arrendament d'embarcacions o publicitat en general, així com en els contractes, no consti el número de registre que atorga la comunitat autònoma a les declaracions responsables.

   De les infraccions previstes en els apartats e) i f), en poden ser responsables tant els anunciants com els mitjans responsables de publicar l'anunci, així com l'arrendador pel que fa al contracte subscrit amb l'arrendatari de l'embarcació.

[2] Article modificat per la Llei 2/2020, de 15 d'octubre, esmentada en la nota 1.
[3] Lletra modificada pel DL 8/2020, de 13 de maig, esmentat en la nota 1. Vegeu també la Llei 2/2020, de 15 d'octubre, esmentada en la nota 1.
[4] Lletra modificada per la Llei 2/2020, de 15 d'octubre, esmentada en la nota 1.
[5] Lletra afegida pel DL 8/2020, de 13 de maig, esmentat en la nota 1. Vegeu també la Llei 2/2020, de 15 d'octubre, esmentada en la nota 1.
[6] Lletra afegida pel DL 8/2020, de 13 de maig, i modificada per la Llei 2/2020, de 15 d'octubre, ambdós esmentats en la nota 1.

g) La difusió de l'activitat d'arrendament d'embarcacions que han deixat de complir els requisits per ser arrendades, independentment de la sancionabilitat per incomplir el deure d'informació.[7]

En matèria marítima, activitats nàutiques i subaquàtiques:[8]

a) Que les escoles nauticoesportives, les escoles de navegació, els centres lucratius de piragüisme, els centres d'arrendament de motos nàutiques i els centres de busseig esportiu i recreatiu duguin a terme activitats nàutiques sense haver efectuat la declaració responsable, la comunicació prèvia o sense disposar d'autorització, si correspon, sempre que es compleixin tots els requisits per a la realització de les seves activitats.
b) La manca d'actualització de les dades o la manca de comunicació de la variació de les dades contingudes en l'autorització administrativa, o les que varen acompanyar la comunicació prèvia o la declaració responsable.
c) L'incompliment del deure d'informació a l'administració competent.
d) Que els usuaris, tant en un centre autoritzat com fora d'aquest, incompleixin els requisits establerts en la reglamentació vigent per a la pràctica del busseig esportiu i recreatiu, sempre que no sigui constitutiu d'infracció greu o molt greu.
e) Que les escoles esportives nàutiques, les escoles de navegació, els centres de busseig esportiu i recreatiu, els centres lucratius de piragüisme i els centres d'arrendament de motos nàutiques incompleixin els requisits establerts en la reglamentació vigent respecte de les seves instal·lacions, la comunicació de la identitat del seu personal i de la seva titulació, i també que no exigeixin la documentació que la reglamentació exigeix als usuaris, sempre que no sigui constitutiu d'infracció greu o molt greu.
h) [sic] La certificació de pràctiques per part de les escoles nàutiques quan no s'han fet les comunicacions prèvies o posteriors d'aquestes o quan s'han fet fora dels terminis establerts; la certificació a alumnes que no han realitzat les hores necessàries o no inclosos en les comunicacions preceptives. La comunicació posterior fora de termini de les pràctiques.
i) [sic] La certificació de pràctiques per part de les escoles nàutiques de les quals no disposi del corresponent registre de l'equip AIS o quan les dades del registre no permetin la verificació d'aquesta pràctica.

3. Són infraccions greus les següents:

En matèria d'arrendament d'embarcacions d'esbarjo:

a) La realització de l'activitat sense haver fet la corresponent declaració responsable o sense autorització, sempre que no es compleixin els requisits legals o reglamentaris per realitzar l'activitat.

a bis) La difusió o la contractació de l'activitat fent constar un número fals de registre.[9]

[7] Lletra afegida pel DL 8/2020, de 13 de maig, esmentat en la nota 1. Vegeu també la Llei 2/2020, de 15 d'octubre, esmentada en la nota 1.

[8] Lletres h) i i) afegides pel DL 8/2020, de 13 de maig, i modificades per la Llei 2/2020, de 15 d'octubre, ambdós esmentats en la nota 1.

[9] Lletra afegida pel DL 8/2020, de 13 de maig, i modificada per la Llei 2/2020, de 15 d'octubre, ambdós esmentats en la nota 1.

a ter) La contractació de l'activitat amb embarcacions que han deixat de complir els requisits per ser arrendades, independentment de la sancionabilitat per incomplir el deure d'informació.[10]

a quater) No facilitar, per part del prestador del servei de la informació, la informació sol·licitada per l'administració competent en temps i forma.[11]

b) La realització de l'activitat incomplint els requisits legals o reglamentaris per realitzar l'activitat.

c) Faltar al respecte al personal habilitat per exercir el control i la inspecció, no col·laborar en les activitats de control i inspecció, o obstruir-les, sense arribar a impedir que s'exerceixin.

d) Eliminar, manipular, traslladar o alterar de qualsevol manera el material decomissat o precintat cautelarment i les proves que donin lloc al coneixement de la comissió d'una infracció i la seva tipificació i graduació.

e) Cometre més de dues infraccions lleus en el termini de dos anys. En tal cas, la tercera i les següents seran considerades greus sempre que les anteriors hagin estat declarades així per resolució ferma.

En matèria marítima, d'activitats nàutiques i subaquàtiques:

a) Que les escoles nàutiques esportives, les escoles de navegació, els centres lucratius de piragüisme, els centres d'arrendament de motos nàutiques i els centres de busseig esportiu i recreatiu duguin a terme les activitats nàutiques sense haver efectuat la declaració responsable, comunicació prèvia o sense disposar d'autorització, si correspon, quan no es compleixin tots els requisits per a la realització de les seves activitats, sempre que no es correspongui amb una infracció molt greu.

   Així mateix, l'exercici d'aquestes activitats que es realitzin sense complir els requisits per a això, en aquells casos en els quals no s'exigeixi l'obligació de presentar una comunicació prèvia, declaració responsable o que no es prevegi una autorització per al seu exercici.

b) L'exercici de les activitats marítimes, nàutiques i subaquàtiques sense la cobertura de l'assegurança de responsabilitat civil exigida per la reglamentació vigent.

c) L'exercici de les activitats marítimes, nàutiques i subaquàtiques sense el responsable tècnic o l'incompliment del requisit de la seva titulació, o sense la titulació de l'usuari en el cas de la pràctica de busseig recreatiu o llogar motos nàutiques per dies a persones que manquen de la titulació per al seu govern, d'acord amb la normativa vigent.

d) L'incompliment pels centres de busseig esportiu i recreatiu dels requeriments de supervisió de les immersions o de la presència de personal qualificat.

e) Practicar el busseig recreatiu en zones de reserva sense l'autorització corresponent.

f) L'incompliment dels requisits tècnics normativament establerts per a les embarcacions i instal·lacions per part de les escoles de navegació que facin referència a les exigències per certificar les pràctiques.

[10] Lletra afegida pel DL 8/2020, de 13 de maig, i modificada per la Llei 2/2020, de 15 d'octubre, ambdós esmentats en la nota 1.

[11] Lletra afegida per la Llei 2/2020, de 15 d'octubre, esmentada en la nota 1.

g) Faltar al respecte al personal habilitat per exercir les actuacions de control i inspecció, no col·laborar en les activitats de control i inspecció, o obstruir-les, sense arribar a impedir-ne l'exercici.
h) Eliminar, manipular, traslladar o alterar de qualsevol manera el material decomissat o precintat cautelarment i les proves que donin lloc al coneixement de la comissió d'una infracció i la seva tipificació i graduació.
i) Cometre més de dues infraccions lleus en el termini de dos anys. En tal cas, la tercera i les següents seran considerades greus sempre que les anteriors hagin estat declarades així per resolució ferma.

4. Són infraccions molt greus les següents:

En matèria d'arrendament d'embarcacions d'esbarjo:

a) Obtenir l'habilitació per a l'exercici de l'activitat basant-se en informació o documentació falsa.
b) Incomplir les normes que es refereixen al nombre màxim de passatgers.
c) Desobeir, oposar resistència o fer obstrucció al personal que exerceix les tasques d'inspecció o control, de manera que impedeixi l'exercici de l'activitat.
d) Cometre més de dues infraccions greus en el termini de dos anys. En tal cas, la tercera i les següents seran considerades molt greus sempre que les anteriors hagin estat declarades així per resolució ferma.

En matèria d'activitats marítimes, nàutiques i subaquàtiques:

a) Impartir coneixements de busseig en centres no autoritzats.
b) Obtenir l'habilitació per a l'exercici de l'activitat basant-se en informació o documentació falsa.
c) La prestació de cursos de busseig a menors d'edat sense autorització del pare o la mare, tutor o tutora, o incomplint les limitacions de profunditat.
d) L'incompliment de la normativa de seguretat per a la pràctica d'activitats nàutiques i subaquàtiques.
e) La certificació de pràctiques bàsiques de seguretat i navegació, de vela o de radiocomunicacions amb equips o embarcacions que no reuneixin els requisits reglamentaris per a això.
f) La falsedat en les dades contingudes en el certificat de pràctiques bàsiques de seguretat i navegació, de vela o de radiocomunicacions per part de les escoles nàutiques.
g) Desobeir, oposar resistència o fer obstrucció al personal que exerceix les tasques d'inspecció o control, de manera que impedeixi l'exercici de l'activitat.
h) Cometre més de dues infraccions greus en el termini de dos anys. En tal cas, la tercera i les següents seran considerades molt greus sempre que les anteriors hagin estat declarades així per resolució ferma.

Article 4. Responsabilitat

1. Són responsables de les infraccions tipificades en aquesta llei les persones físiques o jurídiques que les realitzin, per acció o omissió, encara que estiguin integrades dins d'associacions temporals d'empreses, agrupacions o comunitats de béns sense personalitat.

2. Si la infracció és imputable a diferents persones, i no és possible determinar el grau de participació de cada una, responen solidàriament totes elles.

En tot cas, els responsables o directius de les activitats de lloguer d'embarcacions d'esbarjo i de les escoles esportives nàutiques, escoles de navegació, centres d'arrendament de motos nàutiques per dies, centres lucratius de piragüisme i centres de busseig esportiu i recreatiu responen solidàriament entre si i amb la persona jurídica que, si correspon, constitueixi l'escola, el centre o l'acadèmia, per les infraccions que siguin imputables a l'escola, el centre o l'acadèmia.

Article 5. Concurrència de responsabilitats

1. La responsabilitat per les accions o omissions tipificades en aquesta llei és de naturalesa administrativa i no exclou la de cap altre ordre.

2. Les sancions que s'imposin a diversos subjectes a conseqüència d'una mateixa infracció tenen caràcter independent entre si, excepte en els supòsits de responsabilitat solidària regulats en aquesta llei.

Article 6. Vinculació amb l'ordre jurisdiccional penal

No es poden sancionar els fets penalment o administrativament en els casos en els quals s'aprecií identitat de subjecte, fet i fonament.

Si en qualsevol moment del procediment sancionador els òrgans competents jutgen que els fets també poden ser constitutius d'il·lícit penal, s'ha de comunicar aquesta circumstància al Ministeri Fiscal i sol·licitar-li testimoni sobre les actuacions practicades respecte de la comunicació.

En aquest supòsit, com també quan els òrgans competents sàpiguen que es duu a terme un procés penal sobre els mateixos fets, s'ha de sol·licitar a l'òrgan judicial una comunicació sobre les actuacions adoptades.

Si es considera que en la infracció administrativa i la infracció penal que pugui correspondre es presenten identitat de subjecte, fet i fonament, l'òrgan competent per a la tramitació de la infracció administrativa ha de resoldre la suspensió fins que no recaigui la resolució judicial i ha de notificar-ho a la persona interessada.

En tots els casos, els fets declarats provats per resolució penal ferma vinculen els òrgans administratius respecte dels procediments sancionadors que se substanciïn.

Article 7. Extinció de la responsabilitat

La responsabilitat derivada de la comissió d'infraccions en aquesta llei s'extingeix:

a) Per la mort de la persona física sancionada.
b) Pel compliment de la sanció imposada.
c) Per la prescripció de la infracció.
d) Per la prescripció de la sanció.

Article 8. Prescripció de les infraccions

1. El termini de prescripció de les infraccions és d'un any per a les lleus, de dos anys per a les greus i de tres anys per a les molt greus. El termini s'ha de comptar des de la realització de l'acte o l'omissió de l'infractor.

2. El termini de prescripció s'interromp amb l'inici, amb coneixement de la persona interessada, del procediment sancionador.

3. En el cas de concurrència d'infraccions lleus, greus o molt greus, o que alguna d'aquestes infraccions sigui el mitjà necessari per cometre'n una altra, el termini de prescripció és el que s'estableix per a la infracció més greu.

Article 9. Sancions

Les sancions que corresponen a les infraccions establertes en aquest article són les següents:[12]

a) Infraccions lleus: advertència o multa de 120,00 a 2.000,00 euros.
b) Infraccions greus: multa de 2.000,01 a 20.000,00 euros.
c) Infraccions molt greus: multa de 20.000,01 a 200.000 euros.

En funció de les circumstàncies que es presentin en cada cas, es pot imposar, a més, una o més de les següents sancions accessòries:

a) Suspensió de les activitats per un període màxim de tres mesos.
b) Retirada de l'autorització, no-renovació de l'autorització o tancament de l'escola esportiva nàutica, l'acadèmia de navegació, el centre d'arrendament de motos nàutiques per dies, el centre de piragüisme o el centre de busseig esportiu o recreatiu per un període màxim de cinc anys.
c) Retirada de l'autorització o la paralització de l'activitat de lloguer d'embarcacions d'esbarjo per un període màxim de cinc anys.

Article 10. Prescripció de les sancions

1. Les sancions imposades per la comissió d'infraccions prescriuen en els següents termes: per infraccions lleus, a l'any; per infraccions greus, als dos anys; per infraccions molt greus, als tres anys.

2. L'inici del termini de prescripció de les sancions es computa des del dia següent en què hagi assolit fermesa la resolució que les imposa i s'interromp per l'inici, amb coneixement de la persona sancionada, del procediment d'execució de la resolució sancionadora.

Article 11. Criteris de graduació

1. Les sancions s'han de determinar d'acord amb les circumstàncies següents:
a) El grau de negligència o intencionalitat de la persona infractora.
b) La reincidència en la comissió de més d'una infracció en el termini de dos anys, sempre que hagi estat declarat així per resolució ferma.
c) L'índole o la transcendència dels danys o perjudicis causats.
d) El càrrec, la funció o la titulació específica de la persona infractora.
e) El benefici que l'infractor ha obtingut o que esperava obtenir de la comissió de la infracció.
f) La persistència en la conducta il·lícita.
g) La situació de risc o perill creada per a persones, animals o béns i l'afectació del medi ambient.
h) Els actes per ocultar el descobriment de la infracció.
i) El cost o la irreparabilitat dels danys causats.
j) La comissió de dos o més fets tipificats dins del mateix precepte legal quan no constitueixin infraccions diferents.

2. Reparar la infracció comesa en el termini que s'assenyali en el requeriment corresponent es considera una circumstància atenuant.

[12] Apartat modificat per la Llei 2/2020, de 15 d'octubre, esmentada en la nota 1.

Article 12. Òrgans competents

L'exercici de la potestat sancionadora correspon a la conselleria amb competències en matèria de lloguer d'embarcacions d'esbarjo i en matèria d'activitats nàutiques recreatives i subaquàtiques (esportives i recreatives), concretament l'han d'exercir:

a) Les resolucions per infraccions lleus corresponen a la persona titular de la direcció general competent.
b) Les resolucions per infraccions greus o molt greus corresponen a la persona titular de la conselleria.

Article 13. Termini de resolució

1. El termini màxim per notificar la resolució expressa serà d'un any, que s'ha de computar d'ençà que s'adopta l'acord d'inici del procediment sancionador.

2. Transcorregut aquest termini, tenint en compte les possibles interrupcions del còmput per causes imputables a les persones interessades o per la suspensió del procediment, s'ha de declarar la caducitat del procediment, sense perjudici de l'obertura d'un nou expedient, en el cas que no hagi prescrit la infracció.

Article 14. Actes d'inspecció

1. Les actes d'inspecció redactades pel personal habilitat a l'efecte tenen la condició de document públic i tenen eficàcia probatòria respecte dels fets que denunciïn, sense perjudici de les proves que les persones puguin assenyalar o aportar en defensa dels drets i interessos respectius.

2. Les actes han d'expressar les circumstàncies i els fets relacionats amb la infracció presumpta, els mitjans tècnics emprats per comprovar-los i les dades que identifiquin les persones o entitats que intervinguin en la infracció detectada.

3. En el mateix acte d'aixecament s'ha de lliurar una còpia de l'acta a la persona presumptament infractora. Si això no és possible, s'han de fer constar a l'acta les circumstàncies que ho impedeixen i la còpia de l'acta s'ha de lliurar posteriorment en notificar la incoació del procediment.

Article 15. Actuacions prèvies

1. L'òrgan competent per iniciar o resoldre el procediment, abans d'adoptar l'acord d'iniciació, pot decidir dur a terme actuacions prèvies necessàries per determinar si es presenten les circumstàncies que en justifiquen l'inici.

2. Aquestes actuacions s'han d'orientar especialment a determinar, amb la màxima precisió possible, els fets susceptibles de motivar la incoació del procediment, la identificació de la persona o de les persones que puguin ser responsables i les circumstàncies rellevants que es presentin en unes i en altres.

Article 16. Mesures provisionals

Abans de l'inici del procediment sancionador, l'òrgan competent en matèria marítima o d'activitats nàutiques i subaquàtiques, si n'hi ha, en tenir coneixement de la presumpta comissió d'infraccions qualificades com a greus o molt greus, pot adoptar mesures provisionals en els casos d'urgència i per a la protecció provisional dels interessos implicats, que hauran de ser confirmades, modificades o aixecades en l'acord d'inici en els termes que estableix l'article 72 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

Les mesures provisionals que es poden adoptar són les següents:

a) La suspensió provisional de les activitats.
b) El decomís o precintat dels aparells de busseig o els estris relacionats amb l'activitat en qüestió.

DISPOSICIÓ TRANSITÒRIA ÚNICA

Els procediments iniciats anteriorment a l'entrada en vigor d'aquesta norma s'han de regir per la normativa que els regulava fins aleshores.

Igualment, les infraccions comeses abans de l'entrada en vigor d'aquesta norma s'han de sancionar, si procedeix, conforme a la normativa que les regulava fins aleshores.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Queda derogat el capítol II del títol II (normes d'acció economicoadministrativa en matèria d'activitats subaquàtiques) de la Llei 6/2007, de 27 de desembre, de mesures tributàries i economicoadministratives.

DISPOSICIÓ FINAL

Disposició final única. Entrada en vigor

Aquesta llei entra en vigor el dia següent d'haver estat publicada en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.